

The article is devoted to the problem of influence of social and economic changings in the society on the family's structure and gives the reasons why family values acquire great significance for a person in the modern world.

Сурженко Ольга Петрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики перекладаєгермано-романських мов, Східноукраїнський Національний університет імені Володимира Даля (м. Луганськ, Україна).

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор Зеленов Є.А.

УДК 378.17-057.87

ФАКТОРИ, ЯКІ ВИЗНАЧАЮТЬ СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

В.О.Сутула

У статті показано, що більшість студентів здоровий спосіб життя пов'язують у першу чергу з відсутність шкідливих звичок та фізично активним способом життя. Основним джерелом інформації щодо здорового способу життя для більшості з них є засоби масової інформації.

Постановка проблеми у загальному виді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями

Формування у соціальному середовищі потреби у здоровому способі життя є об'єктивним наслідком історичного розвитку сучасного суспільства [4]. Якщо минуле сторіччя з повним правом можна назвати сторіччям фізики, біології, то наше, на думку Е.Г. Буліча [1], одержить назву сторіччя здоров'я. Отже, забезпечення необхідного рівня громадського здоров'я є важливою проблемою сучасності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковане вирішення даної проблеми і на які спирається автор

Всесвітня організація охорони здоров'я визначає здоров'я людини як стан повного фізичного, духовного і соціального її благополуччя, а не тільки відсутність у неї захворювань або фізичних дефектів [2]. На формування повноцінного здоров'я людини впливають різні фактори. Так, за даними В.Н. Платонова[3], здоров'я людини залежить приблизно на 10% від якісного медичного забезпечення, на 16% - від спадкових факторів, на 21% - від екології, і на 53% (!) - від способу життя. Наведені дані свідчать про те, що спосіб життя людини є вирішальним фактором, від якого залежить рівень її здоров'я.

Виділення раніше не вирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття

Актуальність окресленої проблеми зумовлена значним погіршенням здоров'я різних верств населення України, в тому числі і студентської молоді. Отже, з'ясування факторів, які впливають на здоров'я студентів, є важливою проблемою сучасності, яка потребує детального вивчення.

Формування цілей статті (постановка завдання)

Мета дослідження полягає у з'ясуванні значимості факторів, що визначають ставлення до здорового способу життя студентів вищих навчальних закладів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів

Аналіз отриманих результатів показав, що серед чинників, які визначають суть здорового способу життя, більшість студентів ХДАФК та НТУ «ХП» виділили такі – «відсутність шкідливих звичок», – 52% і 63,3% респондентів та «фізично активний спосіб життя», – 65,5% та 54% учасників опитування (табл. 1, $X_{\text{сер. а, б}}$). Звертає на себе увагу той факт, що студенти ХДУРЕ, хоча і назвали ці фактори як найбільш значущі, але їм віддали перевагу лише 38,3% і 33,05% респондентів (табл. 1, $X_{\text{сер. в}}$). Результати дослідження також показали, що для більшості студентів, які брали участь у опитуванні, за виключенням студентів (чоловіків) ХДАФК, заняття спортом не є визначальним фактором, що характеризує здоровий спосіб життя.

Друга група запитань, які використовувалися в анкеті, стосувалася з'ясування джерел отримання студентами інформації про здоровий спосіб життя. Як видно з представлених матеріалів (табл. 1), найбільш значущим чинником, що впливає на формування у студенті ХДАФК потреби у здоровому способі життя, є «засоби масової інформації». Йому віддали перевагу 63% від загальної кількості опитаних студентів (табл. 1, $X_{\text{сер. а}}$).

Студенти НТУ «ХП», окрімвище названого фактора (57,7%) виділили також як значимий фактор отримання інформації від своїх друзів та родичів. Цьому чиннику віддали перевагу 53,3% студентів НТУ «ХП» (табл. 1, $X_{\text{сер}}$, б). Звертає на себе увагу і той факт, що для студентів ХДУРЕ усі запропоновані у анкеті фактори одержання інформації про здоровий спосіб життя практично рівнозначні. Різниця у їх значимості знаходиться у межах 10% похибки (табл. 1, $X_{\text{сер}}$, в).

Третя група запитань, які були поставлені у анкеті, стосувалася форм проведення студентами свого дозвілля. Аналіз одержаних результатів показав, що серед усіх учасників опитування лише у групі студентів ХДАФК виділяється пріоритетна форма проведення свого дозвілля – «спілкування з друзями». Цьому фактору віддали перевагу 79,2% студентів, що брали участь у опитуванні (табл. 1, $X_{\text{сер}}$, а). Звертає на себе увагу також і той факт, що значна частина студентів ХДУРЕ (28,1%) проводить свій вільний час працюючи на персональному комп'ютері (ПК) (табл. 1, $X_{\text{сер}}$, в). Слід також зазначити, що серед студентів цього ВНЗ (7,5 %) (табл. 1, $X_{\text{сер}}$, в) у порівнянні з НТУ «ХП» (13,4%) (табл. 1, $X_{\text{сер}}$, б) значно менше тих, хто у вільний час займається спортом.

Результати аналізу матеріалів опитування за другим напрямком показав таке. Явно виражені гендерні відмінності у ставленні до здорового способу життя найбільш яскраво виявились у студентів ХДАФК. У першу чергу це відноситься до такого фактора як «заняття спортом». Цей чинник на думку лише 9% студенток ХДАФК, які брали участь у опитуванні, характеризує здоровий спосіб життя. В той же час його назвали як значимий 65% студентів цього ВНЗ. Суттєва гендерна відмінність виявилась у студентів ХДАФК і при визначенні значимості такого фактора як «відсутність шкідливих звичок». Різниця в його оцінці сягає 20% (табл. 1).

Результати аналізу також показали, що відносно ставлення до джерел отримання інформації про здоровий спосіб життя гендерні відмінності (23,4%) виявлені лише у студентів та студенток НТУ «ХП». Так, більшість студентів назвали як значимий фактор «отримання інформації від своїх друзів та родичів» (65%) у той час як цьому чиннику віддали перевагу 41,6% опитаних студенток цього ВНЗ.

Т а б л и ц я 1

**Оцінка студентами значимості деяких факторів (в %), що
формують їх ставлення до здорового способу життя**

№ п/п	ВНЗ	ХДАФК			НТУ «ХПІ»			ХДУРЕ		
	Стать	Чол.	Жін.	Х _{сер.} (%)	Чол.	Жін.	Х _{сер.} (%)	Чол.	Жін.	Х _{сер.} (%)
	Кількість респондентів	140	133	(а)	20	36	(б)	185	45	(в)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	На Ваш погляд, здоровий спосіб життя – це:									
	а) заняття спортом (так)	65	9	37	55	44,4	49,7	14,8	26,7	20,7
	б) відсутність шкідливих звичок (так)	62	42	52	60	66,6	63,3	41	35,6	38,3
	в) фізично активний спосіб життя (так)	65	66	65,5	50	58	54	32,8	33,3	33,1
	г) життя собі на втіху (так)	17,5	6,0	11,7	5,0	5,5	5,25	12,6	4,4	8,5
2	Інформацію про здоровий спосіб життя Ви отримуєте:									
	а) із засобів масової інформації (так)	60	66	63	60	55,5	57,7	42,1	35,6	38,8
	б) від своїх друзів, родичів	40	36,3	38,2	65	41,6	53,3	34,4	35,6	35
	в) власного життєвого досвіду (так)	17,5	9,0	11,7	45,0	16,6	30,8	23,5	28,9	26,2

Продовження табл. 1

3	Як Ви проводите свій вільний час?									
	а) спілкуюсь з друзями (так)	82,5	75,8	79,2	37,5	30,3	33,9	41,0	37,8	39,4
	б) готуюсь до занять (так)	17,5	21,2	38,7	18,7	21,3	29,3	13,1	24,4	18,7
	в) відпочиваю, гуляю (так)	12,5	15,2	13,8	12,8	17,5	15,5	12	-	6
	г) працюю за ПК (так)	-	-	-	3,4	14,3	8,85	27,3	28,9	28,1
	д) займаюсь спортом (так)	-	-	-	16,3	10,6	13,4	6	8,9	7,45

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямку

1. Більшість студентів здоровий спосіб життя пов'язують з відсутністю шкідливих звичок та фізично активним способом життя. Виражені гендерні відмінності у ставленні до здорового способу життя найбільш яскраво виявились у студентів ХДАФК.

2. Основним джерелом інформації щодо здорового способу життя для більшості студентів ХДАФК, НТУ «ХПІ» та ХДУРЕ є засоби масової інформації. Результати аналізу також показали, що по відношенню до джерел отримання інформації про здоровий спосіб життя гендерні відмінності виявились лише у студентів НТУ «ХПІ». Різниця у оцінці досягає 23,4%.

У подальших дослідженнях планується аналіз умов, що забезпечують практичну реалізацію у студентському середовищі здорового фізично активного способу життя.

Література

1. Булич Э.Г. Современные достижения науки о здоровье //Теория и практика физической культуры. - 2004. - № 1. - С. - 62-63.
2. Здоровье // Большая медицинская энциклопедия.- т.8. – М.: Сов. Энциклопедия, 1978. – С. 356.
3. Платонов В.Н. Сохранение и укрепление здоровья здоровых людей – приоритетное направление современного здравоохранения // Спортивная медицина. – 2006. - № 2. – С. 3 - 14.
4. Сутула В.А. Физкультурология (проблемы и перспективы развития). - Харьков: Гелиос, 2004. – 176 с.

В статье показано, что большинство студентов здоровый образ жизни связывают в первую очередь с отсутствием вредных привычек и физически активным образом жизни. Основным источником информации о здоровом образе жизни для большинства студентов являются средства массовой информации.

The author of the article accentuates that the majority of students preeminently associates the healthy way of life with the absence of harmful habits and physically active way of life. Mass media are the basic information generators about the healthy way of life for majority of students.

Сутула Василь Афанасійович – кандидат біологічних наук, доцент, провідний фахівець проблемної науково-дослідної лабораторії Харківської державної академії фізичної культури (г.Харьков, Україна).

Рецензент - кандидат педагогических наук, доцент Васьков Ю.В.

УДК 37.037

РОЛЬ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНОГО ВНЗ

К. Ю. Чудіна

В статті наведено результати дослідження ролі математичної підготовки у професійному становленні студентів інженерно-технічного ВНЗ, обґрунтовано значущість математичного навчання та його вплив на формування особистісних якостей майбутнього спеціаліста-інженера.

Постановка проблеми у загальному виді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями

В останні роки відбувається перебудова системи вищої освіти згідно з європейськими нормами. У зв'язку з цим переглядаються завдання математичної підготовки студентів. Науковці наголошують на необхідності підвищення культуродоцільної ролі математичного навчання і виховання